

Hyvinvointitoimiala

27.8.2019

Dnro 8483-2019
(03.00)Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 Valtioneuvosto**Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi lastensuojelulain muuttamisesta ja laiksi lastensuojelulain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan lastensuojelulakia tarkennettavaksi siten, että it-senäistymisvarojen viimesijaiseksi maksupäiväksi muutettaisiin ajankohta, jolloin nuori täyttää 25 vuotta. Esityksessä ehdotetaan myös muutettavaksi lastensuojelulain muuttamista annetun lain (542/2019) voimaantulosäännöstä siten, että kunnan velvollisuutta järjestää jälkihuoltoa siihen saakka, kunnes jälkihuoltoon oikeutettu nuori täyttää 25 vuotta, ei sovellettaisi lapsiin ja nuoriin, joiden oikeus jälkihuoltoon on päättynyt ennen 1.1.2020.

Lisäksi esityksellä korjattaisiin lastensuojelulaissa olevat hallintolainkäyttölain viittaukset ja muutettaisiin ne viittaussäännöksiksi eduskunnan 19 päivänä helmikuuta 2019 hyväksymään lakiin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa. Esityksessä ei ehdoteta poikkeuksia valituslupajärjestelmään, joten kaikissa lastensuojelulain 92 §:n mukaisissa asioissa edellytetään jatkossa valituslupa korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Turun kaupunki toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Turun kaupunki pitää yllä esitettyjä muutoksia tarpeellisina. Turun kaupunki kiinnittää kuitenkin huomiota lastensuojelulain 6 §:ssä olevaan nuoren määrittelmään ja jälkihuollon sisältöä koskevaan lastensuojelulain 76 §:ään jälkihuoltoikärajan noustessa ja tuo esille näiden muutostarpeen.

Lainsäädännön tulisi olla täsmällistä ja mahdollisimman selkeää, jottei tulkintavaikeuksia syntyisi. Tämän vuoksi lakimuutoksia tehdessä tulisi arvioida kattavasti esimerkiksi muutosten vaikutuksia muutettavan lain muihin pykäliin. Lisäksi lakimuutosten yhteydessä tulisi pyrkiä poistamaan jo havaittuja ongelmakohtia. Tältä osin voidaan mainita eduskunnan oikeusasiamiehen itsenäistymisvarojen kerryttämistä koskeva ratkaisu EOAK695/2018, joka tuo esiin lastensuojelulain 77 §:ään sisältyvän ongelmakohdan.

Lastensuojelulain 6 §:n mukaan lapsella viitataan lastensuojelulaissa alle 18-vuotiaaseen ja nuorella 18-20-vuotiaaseen. Tämän pykälän määritelmät ovat yhdenmukaisia nykyisen jälkihuollon ikärajan kanssa. Jälkihuollon ikärajan noustessa 25 vuoteen nuoren määritelmä aiheuttaa kuitenkin lain sisällä ristiriitaisuuksia jälkihuoltoa koskevien pykäliden osalta. On keskeistä, että laissa nimenomaisesti annettu määritelmä käsitteelle soveltuu määritelmän mukaisena koko lakiin. Näin ollen Turun kaupunki ehdottaa, että lastensuojelulain 6 §:ää täsmennetään tältä osin.

Lastensuojelulain 76 §:n 1 momentissa on säädetty jälkihuollon sisällöstä seuraavasti: *"Kunnan on järjestettävä jälkihuolto lapsen tai nuoren tuen tarpeisiin perustuva 30 §:n 4 momentin mukainen asiakassuunnitelma huomioon ottaen tukemalla lasta tai nuorta sekä hänen vanhempiaan ja huoltajiaan sekä henkilöä, jonka hoidossa ja kasvatuksessa lapsi tai nuori on, siten kuin tämän lain avohuollon tukitoimia koskevassa 7 luvussa, perhehoitajien tukemista huollon siirron jälkeen koskevassa 46 §:n 2 momentissa, ihmissuhteita ja yhteydenpitoa koskevassa 54 §:ssä sekä tässä luvussa säädetään."*

Jälkihuollon ikärajan noustessa tulisi pykälän mukaisesti tarjota tukitoimia myös 21-24-vuotiaiden jälkihuollettavien vanhemmille olettaen, että nuorella tässä yhteydessä viitataan 18-24-vuotiaisiin. Turun kaupunki kyseenalaistaa, onko tämä muutos ollut lainsäätäjän tarkoitus. Lisäksi Turun kaupunki toteaa, ettei tämän mahdollisen muutoksen kustannusvaikutuksia ole erikseen arvioitu. Jälkihuollon ikärajan nostamisen taustalla on ollut lakialoitteen (LA 86/2018 vp) mukaan erityisesti se, että erilaiset palvelut olisivat pidempään jälkihuollettavien saatavilla. Tällaisina palveluina mainitaan esimerkiksi tuki opintoihin ja työllistymiseen, apu asunnon hankkimiseen ja henkilökohtainen neuvonta arjessa selviytymiseen. Tämän perusteella jälkihuoltoikärajan nostamisen tarkoituksena on ollut lisätä palveluita juuri jälkihuollettaville itselleen. Edellä esitetyn vuoksi Turun kaupunki ei pidä tarpeellisenä ulottaa tukipalvelujen tarjoamisvelvollisuutta 21-24 vuotiaiden jälkihuollettavien vanhemmille ja esittää pykälää tältä osin muutettavaksi niin, että velvollisuus tarjota tukipalveluita jälkihuollettavan vanhemmille päättyy, kun jälkihuollettava täyttää 21.

Riitta Liuksa
toimialajohtaja